

Sarah Challis

*Liefde en andere
geheimen*

ISBN 978-90-225-7136-1
ISBN 978-94-6092-200-8 (e-boek)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Love And Other Secrets*
Vertaling: Nienke van der Meulen
Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, München
Omslagbeeld: Shutterstock / Lisa A; CoolKengzz; ZQFotography; White-
Tag; Maksim Shmeljov
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2009 Sarah Challis
© 2014 voor de Nederlandse taal: Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Dan en Inger, met liefs

Het was aardedonker en het waaide hard. Het gebulder van de wind op het weggetje maakte Jane bang. De heggen aan weerszijden leken heen en weer te gaan, alsof er iets wilds en woedends doorheen wilde breken. Afgevallen takken werden over de weg geblazen en onder haar laarzen voelde ze een laagje takjes en steentjes die de regen die eerder gevallen was had achtergelaten. Met een uiterste krachtsinspanning en met gebogen hoofd duwde ze de kinderwagen tegen de wind in.

Ze had de hond thuis gelaten. In het donker was het gemakkelijker zonder hem en ze hoefde niet ver. Ze was er nu bijna. Het dubbele hek stond open, wat vreemd was. De wind had waarschijnlijk de klink opgelicht waarmee het gesloten werd.

Ze wist de weg. Ze had geen zaklamp nodig, maar het donkere huis dat voor haar opdoemde boezemde haar angst in, en die werd erger toen ze de luwte in stapte, omdat ze de wind in de bomen achter het huis kon horen huilen.

Ze had de sleutel in haar zak en kreeg de deur gemakkelijk open. Het lichtknopje zat rechts. Haar vingers gleden tastend over het ruwe cement van de muur, en het was een opluchting om het licht aan te doen, zodat ze weer iets kon zien, alles ver-

trouwd en op zijn plek, en om de deur dicht te duwen en die woeste avond buiten te sluiten.

Ze was totaal niet voorbereid op wat er daarna gebeurde. Achter zich hoorde ze een geluid dat ze kende. Een deur die opening. En toen ze zich met bonzend hart omdraaide, zag ze dat er iemand op het trapje bij de tussendeur naar het huis stond.

Ze wist meteen dat ze naar buiten moest, vluchten, maar de vrouw was de paar treden al afgelopen, had de kinderwagen vastgepakt en gilde tegen haar. Jane was bang, wanhopig. Ze moest zorgen dat de vrouw de wagen losliet. Ze gaf haar een harde duw tegen haar borst, waarna de vrouw de stang van de kinderwagen losliet, een stap naar achteren deed en met haar armen maaiend ineenzakte op de betonnen vloer.

Jane ging er ogenblikkelijk vandoor; ze trok de kinderwagen achter zich aan door de deur naar buiten en rende door de stormachtige nacht dezelfde weg terug die ze gekomen was, snikkend van angst, waarbij ze steeds over haar schouder keek uit vrees dat ze achtervolgd werd.

Pas toen ze weer terug was in de cottage en ze alle deuren had afgesloten en de gordijnen had dichtgedaan, drong het tot haar door wat er was gebeurd, en ze werd bevangen door een nog grotere angst. Wat had ze gedaan?

Jane bleef even liggen, in de greep van die verschrikkelijke nachtmerrie, voor ze besepte dat het ochtend was, de ochtend van 1 april. 1 april, de dag waarop je elkaar voor de gek hield en de dag waarop Florence was uitgerekend. Het had direct al een onheilspellende datum geleken, vooral voor de geboorte van een baby die overduidelijk met zo veel zorg was gepland.

Ze zou willen dat de dag niet op deze manier was begonnen, en het duurde even voor ze de gevoelens van zich had afgezet die de droom bij haar losgemaakt had. Ze trok de gordijnen open en

betrapte zich erop dat ze op zoek was naar een teken dat deze dag zou aanmerken als speciaal of belangrijk, maar alles aan de andere kant van haar slaapkamerraam zag eruit zoals altijd. De tuin beneden was een keurig vierkant van gras, overheerst door de grote bloeiende Japanse kers met zijn zilveren stam. De dikke, zuurstokroze bloesems waren door de lucht geblazen door dezelfde gemene, onstuimige wind die ze gisteren en eergisteren al had aangevreten, die de tere randen had bevuild met lelijke bruine vlekken voor hij ze op de grond had gesmeten, waar ze zich in rottende roze wolken ophoopten op het pad dat in een rechte lijn naar het tuinhek voerde. Aan de overkant van de straat stond eenzelfde boom heen en weer te zwaaien in de tuin van het bijna identieke huis van de overburen, een jarendertigvilla in Tudorstijl, met puntgevels met zwart vakwerk en glas-in-loodramen. En verderop, in de bocht van de straat in de rustige buitenwijk, werd die heen en weer zwiepende suikerspinroze kroon steeds herhaald tussen de andere grote vrijstaande huizen van The Avenue. Al die prachtige bloesem, dacht Jane, zou zich feestelijk naar de blauwe lentelucht moeten uitstrekken, en niet tegen de grond worden geslagen door een striemende winterse wind.

Nu de baby gauw geboren zou worden, vroeg Jane zich voor de honderdste keer af hoe ze zich als aanstaande oma voelde. Natuurlijk vond ze het spannend en was ze bezorgd. Een bevalling bracht nu eenmaal risico's met zich mee, ook al was Florence zelf arts en zou haar kind worden geboren in een gloednieuw ziekenhuis aan de rand van een stad in de Midlands. Flo werd bovendien als oud beschouwd om haar eerste kind te krijgen. Op haar vijfendertigste, had ze tegen haar moeder gezegd, was ze 'een oudere primigravida' of iets dergelijks dat verontrustend geriatrisch klonk, en daardoor was er meer risico op complicaties bij de bevalling dan wanneer ze jonger zou zijn geweest.

'Weet je wel dat jij toen je mij kreeg de ideale leeftijd had?' had

Flo tegen haar gezegd. ‘Tienermoeders zijn fysiek het geschiktst om kinderen te krijgen.’ En na een korte stilte had ze eraan toegevoegd: ‘Al zijn ze dat in andere opzichten niet.’

Nee, in andere opzichten niet, had Jane gedacht. Dat was zonder meer waar, was altijd zo geweest, zou altijd zo blijven. Haar dochter hoefde haar daar niet aan te herinneren. Nu keek ze naar buiten, naar die kille lentetuin waar de narcissen door de wind en de regen van de vorige avond waren platgeslagen, en ze dacht aan de suïcidale wanhoop die haar had bevangen toen ze erachter kwam dat zij zwanger was. Flo’s zwangerschap had eigenlijk het verschil tussen moeder en dochter alleen maar benadrukt, op een manier die Jane tot haar verbazing verwarrend en pijnlijk vond. Ze had gedacht dat ze dat allemaal achter zich had gelaten, dat ze ‘het een plekje had gegeven’, zoals mensen dat nu noemden. Na vijfendertig jaar had haar achttienjarige ik weinig meer te maken met de persoon die ze geworden was, en toch, toen Flo haar zeven maanden geleden belde om haar te vertellen dat ze in verwachting was, merkte ze dat ze teruggeworpen werd in de tijd naar het moment waarop zij haar zwangerschap niet langer verborgen had kunnen houden voor haar eigen moeder. Ze waren onverbreeklijk met elkaar verbonden, grootmoeder, moeder, dochter, als een setje Russische poppetjes, allen als individu compleet, en toch pasten ze precies in het lichaam van het poppetje dat een maatje groter was. Wat ze er ook van mochten vinden, ze hoorden bij elkaar.

Er was één in het oog springende overeenkomst: Flo was niet getrouwd en was kennelijk ook niet van plan te gaan trouwen. Haar partner, Ha, leek toen het goede nieuws gebracht werd slechts bijzaak en Jane durfde amper te vragen of hij er ook blij mee was.

‘Ach,’ had Flo achteloos gezegd, alsof de vraag er niet toe deed, ‘ik heb hem niet gevraagd of hij er blij mee is. Dit kind is mijn beslissing.’

‘O, op die manier,’ had Jane braaf gezegd. Ze was erg gesteld op Ha, een aantrekkelijke en altijd goedgehumeurde orthopedisch chirurg, kind van immigranten uit Vietnam en een collega van Flo in het ziekenhuis. Hij leek instinctief aan te voelen hoe hij met haar dochter om moest gaan, op een manier die Jane nooit onder de knie had gekregen. Als Flo kribbig of humeurig was, haalde hij met zijn oosterse rust en nuchterheid de angel uit de situatie.

Ze gingen al zo’n vijf jaar met tussenpozen met elkaar, maar zelfs nu woonden ze niet formeel samen; ze hadden gekozen voor ieder een eigen plek. In Flo’s geval was dat haar eigen nieuwe appartement in een gerenoveerde buurt in de stad waar ze werkte, terwijl Ha een chaotisch huis deelde met andere jonge artsen. Jane verbaasde zich hierover: als je genoeg van elkaar hield om samen een kind te krijgen, dan wilde je toch ook samenwonen? Het eigennestsyndroom, dat zij altijd zo sterk had gehad, leek bij haar dochter verloren te zijn gegaan. Toen ze haar verbazing had uitgesproken tegen haar man Enzo, had hij gezegd: ‘Dat is tegenwoordig de gewoonste zaak van de wereld, dat soort losse relaties. Ze noemen hun partners “neukmaatjes”’

Jane trok een gezicht. ‘Wat een verschrikkelijke uitdrukking. Waar zijn de liefde en de romantiek gebleven?’

‘O, voor dat soort onzin hebben ze geen tijd,’ zei Enzo. ‘Ze gaan gewoon op zoek naar een geschikte partner om aan hun biologische drang te voldoen. Ze willen de complicaties van een emotionele band niet.’

‘Zou jij zoiets gewild hebben, toen wij elkaar leerden kennen?’

‘Het heeft wel iets – voor een man dan, denk ik,’ zei hij plaegend, ‘maar ik zag meteen dat zoiets bij jou niet goed zou vallen, dus heb ik het erbij laten zitten. Kom op, Jane, je weet heel goed dat ik meteen toen ik je zag met je wilde trouwen. Ik wilde je het liefst direct over de drempel dragen.’

Stilletjes vroeg Jane zich af of Flo’s woonsituatie door de komst

van een kind zou veranderen. Misschien zouden Ha en zij samen een huis kopen om voor de baby een echt gezin te vormen, maar dit leek niet het moment het te vragen. ‘Op eieren lopen,’ dat was de uitdrukking die haar te binnen schoot als ze over haar omgang met haar dochter nadacht. Vaak werd een volkomen onschuldige vraag of opmerking verdraaid en tegen haar gebruikt.

Jane liet Flo’s nieuws op zich inwerken en durfde te zeggen: ‘Schat, wat fijn. Wat een spannend nieuws! Mag ik het aan de anderen vertellen of doe je dat liever zelf?’ Ze bedoelde daarmee de rest van het gezin: Enzo, met wie ze getrouwd was toen Flo tien was, en hun twee zonen, Alessandro en Marco, Flo’s halfbroers. Allebei student. Ze waren tijdens de zomervakantie op reis in het buitenland, maar nu het september was zouden ze binnenkort terugkomen.

‘Ach mam, dat kan me niet schelen. Wat maakt het uit wie het vertelt. Doe jij het maar, als je wilt.’

Flo’s onverschilligheid was gespeeld. Jane kon horen dat ze haar best deed om haar opwinding te verbergen. Ze hoorde de lach in haar stem en dat deed haar plezier.

‘Vind je het leuk?’ kon Flo niet nalaten te vragen. En Jane kon daar alleen maar op reageren met de woorden: ‘Ik vind het fantastisch. Absoluut fantastisch.’

‘Je wordt oma,’ merkte Flo ten overvloede op.

‘Ja, geweldig!’ Het wás geweldig, bijna een wonder, omdat Jane zich vaak had afgevraagd of Flo ooit moeder zou willen worden. In veel opzichten was ze een van de minst moederlijke types die ze kende, maar vaak werden stoeve, zo op het oog stoere vrouwen heel goede, zorgzame moeders. Maar toch, met het verstrijken van de weken betrapte Jane zich er regelmatig op dat ze dacht ‘arm kind’, en ze vroeg zich af of ze als moeder tekort was geschoten omdat ze een dochter had voortgebracht die zo ongeschikt leek voor het moederschap als Flo.

Zeven maanden later had Jane het gevoel dat Flo's zwangerschap al jaren duurde, als van een olifant, en ze kon zich nog maar amper herinneren hoe het leven daarvoor was geweest, toen Flo nog niet zwanger was. Moderne moeders leken veel meer werk te maken van een zwangerschap dan Jane en haar generatiegenoten. Ze waren gewoonlijk ook ouder, en misschien kwam het door al die jaren op de werkvloer dat ze de hele zaak opvatten als een taak of een project, en niet als iets waar je gewoon in een staat van halve onwetendheid doorheen ging. Geen middel werd onbeproefd gelaten en alle wegen werden bewandeld in de zoektocht naar de volmaakte zwangerschap. Dingen die Jane probleemloos had gegeten tijdens haar zwangerschappen stonden nu op het lijstje van verboden voedsel, en als je dronk of rookte werd je ongeschikt bevonden voor het moederschap. Het draaide tegenwoordig allemaal om prenatale pilatesoefeningen, met op de achtergrond tantragezang, en om de vraag in hoeverre het gebruik van wegwerpluiers je status als milieuactivist zou aantasten. De hippimoeders uit de jaren zestig waren volkomen geschift geweest, met dat gezeul met hun kinderen naar love-ins en popfestivals, maar Flo's generatie van supermoeders leek het spoor nog verder bijster.

Jane kon zich maar één ding herinneren dat van haar gevraagd werd toen ze die eerste keer zwanger was: enorme ijzerpillen slikken. De andere veranderingen in haar leefpatroon waren voortgekomen uit haar plotselinge afkeer van de geur van koffie, of uit haar onweerstaanbare verlangen naar gevriesdroogde kip kerrie van Vesta: extreem droge brokjes die rammelden in het doosje, met kogeltjes knalgroene erwten erbij, en ongetwijfeld boordevol verboden toevoegingen. Een kind krijgen leek vroeger veel minder een prestatie, toen het woord 'zwanger' uitspreken al gênant was en vrouwen enorme ballonvormige positiejurken droegen om hun toestand te verhullen in plaats van hun dikke buik trots te tonen in nauwsluitend lycra.

Nu, op deze koude, winderige ochtend waarin de grijze wolken laag door de lucht joegen, kon Jane zich amper voorstellen dat Flo's langverwachte baby geboren zou worden. Er was afgesproken dat ze naar het ziekenhuis zou gaan om ingeleid te worden tenzij de bevalling binnen een paar uur spontaan zou beginnen. Flo moest niets hebben van een ongemakkelijke volkomen natuurlijke bevalling – niet voor haarzelf in ieder geval – en Ha en zij wisten ook al welk geslacht de baby had: het was een jongetje. Flo had Jane de foto's van de echo laten zien, die vage schim in de vorm van een boon met het gebogen hoofdje en de gespreide, reptielachtige handjes. 'Kijk maar,' had ze gezegd terwijl ze op een bleek uitloperje wees, 'een penis.'

Dus was dit kind, dat nog niet wist wat hem te wachten stond en nog rondzwom in zijn warme privéwereldje, al een man met een naam. Hij zou Tintin gaan heten, naar de stripalbums van Hergé. Hoe kon je nu een echt mens de naam van een stripfiguur geven? Maar opnieuw leek het Jane onverstandig die vraag te stellen, vooral omdat ze zelf Florence vernoemd had naar een personage uit de kinderserie *The Magic Roundabout*. Niet omdat ze het een mooie naam vond, maar omdat ze iets moest zeggen toen de vroedvrouw ernaar vroeg – dat verschrikkelijke, bazige mens dat haar had laten persen tot ze bijna doormidden was gescheurd. Dat ze nog geen naam had bedacht zou alleen maar benadrukken onder wat voor abnormale en schandelijke omstandigheden haar pasgeboren baby verwekt was, dus werd het Florence.

O, Flo, dacht Jane terwijl ze zich van het raam afwendde om de kleren uit te zoeken die ze die dag zou dragen. Ze werd opeens overspoeld door liefde en een zusterlijk medeleven met haar dochter, die ondanks al haar medische en wetenschappelijke kennis niet echt voorbereid kon zijn op wat dit kind zou betekenen en hoe het haar leven voorgoed zou veranderen. Het deed er

niet toe wie of wat je was, hoe oud of jong, rijk of arm, hoog of laag opgeleid, je kon niet ontkomen aan de verpletterende schok die het krijgen van een kind betekende. Jane kon zich nog levendig het gevoel voor de geest halen dat de tijd en de wereld even stil leken te staan, toen het onverwacht heftig tot haar doordrong dat de last van een tot nu toe onbekend soort liefde en verantwoordelijkheid op haar schouders rustte. Niets, maar dan ook niets kon een vrouw die voor de eerste keer moeder werd voorbereiden op die bijna ondraaglijke liefde en op de verschrikkelijke angst niet opgewassen te zijn tegen de taak om dat kleine, amper ademende schepseltje in leven te houden. En dat niet voor een uurtje of een dag, maar voor altijd.

Voor Jane had het geleken alsof haar leven zich afspeelde in een glazen sneeuwbol, die door de geboorte van Flo zo hevig door elkaar geschud was dat toen de sneeuwstorm was gaan liggen het landschap onherroepelijk veranderd was. En dat kleine ding dat in het ziekenhuiswiegje lag te jammeren was het middelpunt van een gewijzigd universum geworden.

Het ging ook niet alleen om de emotionele of hormonale veranderingen. Flo mocht dan vanuit medisch perspectief alles weten van een bevalling, maar wist ze wel hoe niet zichzelf ze zich die eerste dagen zou voelen, wanneer ze na de bevalling haar gekneusde, opgerekte en bloedende lichaam terugkreeg om als een vreemde te gaan bewonen? Jane wist nog hoe ze ontzet naar haar gezwollen, blauw geaderde, lekkende borsten had gekeken en naar haar rimpelige, slappe buik, die als een lege zak voor haar hing. Hoe kon dit dat slanke jonge lichaam zijn dat zich negen maanden eerder had overgegeven?

En dan die eerste weken, toen het bijna onmogelijk had geleken om iets anders te zijn dan voedster en kinderverzorgster; 's middags had ze nog steeds in haar Laura Ashley-nachthemd rondgelopen, en ze deed niet anders dan voeden, luiers verscho-

nen, boertje, nog een schone luiertje en dan had ze misschien een uurtje rust voordat het allemaal weer opnieuw begon. Ze wist nog hoe haar haar slap omlaag had gehangen, dat het onmogelijk was geweest het te wassen omdat ze zo versuft was geweest van vermoeidheid dat de gedachte om haar hoofd onder de kraan te steken een marteling leek, en bovendien was het water koud omdat de nukkige boiler er weer eens de brui aan had gegeven.

Zolang Flo leefde zou de bloedband haar vasthouden en met elke nieuwe fase zouden er nieuwe uitdagingen komen. Die gevaarlijke peupertijd, wanneer het voorkomen van rampen en tragische ongelukken de hele dag in beslag lijkt te nemen; en dan de verschrikkingen van de schooltijd, waarin haar kind zou moeten leren een sociaal wezen te zijn. Een tijd waarin Flo zich met liefde zou laten martelen als ze daarmee haar kind die pestkoppen kon besparen, of die nare juf die hem met een van verdriet vertrokken gezichtje naar huis zou sturen. En zo zou het doorgaan. Iedere nieuwe fase zou zijn eigen drama's met zich meebrengen en Flo zou erachter komen dat ze steeds minder kon bemiddelen. Totdat Tintin uiteindelijk volwassen zou zijn en ze aan de zijlijn zou staan toekijken, nog steeds vol liefde en bezorgdheid, maar niet langer in staat om ook maar ergens veel invloed op te hebben.

Terwijl Jane hierover nadacht, zag ze Flo voor zich, met haar dure kopsel en haar bril op het puntje van haar neus, terwijl ze met een stapel kranten en tijdschriften aan haar voeten in een van die lichte leren leunstoelen van haar zat te lezen over de effectenbeurs of nadacht over welke wijn ze zou kopen bij haar chique supermarkt. Het was moeilijk om je ergens in dat plaatje een baby voor te stellen – zelfs in de houten Shaker-wieg die voor bijna achthonderd pond in een Londense designwinkel was aangeschaft.

‘Is dat nu wel praktisch?’ had Jane aarzelend gevraagd. ‘Raakt de baby niet met zijn hoofdje klem tussen die spijlen?’

‘O mam, doe niet zo dom. Denk je nu echt dat ze iets verkopen wat niet veilig is?’ Misschien niet, dacht Jane, maar het was sowieso stom om zo veel geld uit te geven aan iets wat eruitzag alsof het door een negentiende-eeuwse Amerikaanse pionier in elkaar geknutseld was uit een paar appelkistjes, vooral omdat de baby er binnen een paar weken uitgegroeid zou zijn.

‘Jij sliep in het begin in een la, weet je dat,’ zei ze een beetje weemoedig, en ze werd beloond met een boze blik.

‘Toe zeg!’ Flo kon zo’n nostalgische opmerking niet uitstaan. Ze had het altijd verschrikkelijk gevonden om over haar babytijd te horen praten, alsof ze er niet tegen kon om iets over zichzelf te horen uit de tijd dat ze nog afhankelijk en kwetsbaar was.

Terwijl Jane zich in de badkamer opmaakte – ze zag haar gezicht niet echt, en zeker niet als een schildersdoek om lippenstift en oogschaduw creatief op aan te brengen – dacht ze aan de uitputtende gebroken nachten en het slaapgebrek waar haar dochter zich doorheen zou moeten slaan. Ze wist nog dat ze al die eigenaardige radioprogramma’s van de Wereldomroep had leren kennen, terwijl ze om twee uur – en om drie uur, en om vier uur – ’s nachts met een wakkere, brullende Flo in haar armen rondliep. Geen wonder dat dat ‘de kleine uurtjes’ werd genoemd, die uren waarin niemand anders in de wereld wakker leek en waarin er als ze uit het raam van haar cottage keek geen enkel ander lichtje te zien was waardoor ze zich minder alleen zou voelen. Mensen hebben het wel eens over ‘een onaards vroeg tijdstip’ en zo voelde het precies tijdens die wanhopig makende doorwaakte uren in de vroege ochtend. ‘Onaards’, alsof zij en haar kind op een vreemde, zwevende planeet voor alleen hun tweetjes woonden.

Nadat ze haar gezicht op de gebruikelijke manier had behandeld – vochtinbrengende crème met anti-verouderingseffect (mocht je willen), grijze eyeliner, roze lippenstift – zag Jane haar acceptabele, vertrouwde ik haar vanuit de spiegel aankijken.

Maar vandaag zou dat het gezicht van een grootmoeder worden. Ze glimlachte opgewekt naar haar spiegelbeeld. ‘Goh, je ziet er niet oud genoeg uit om oma te zijn,’ zei ze tegen zichzelf. Zouden mensen dat gaan zeggen? Ze betwijfelde het, omdat ze er wel degelijk oud genoeg uitzag. Haar gezicht was een beetje opgezet, slap en gerimpeld. Als ze glimlachte zag ze er redelijk uit, maar je kon niet de hele tijd blijven glimlachen, wilde je niet voor geestelijk gestoord worden aangezien. Als ze niet glimlachte, maakten de neergaande lijnen bij haar mondhoeken dat ze er treurig en ontevreden uitzag, terwijl ze zich niet zo voelde. Ze zeiden toch dat je uiteindelijk het gezicht kreeg dat je verdiende? Het was geen troostrijke gedachte.

Beneden werd Jane in haar opgeruimde lichte keuken enthousiast begroet door haar hond Chipper, een grote gevlekte bastaard: deels labrador, deels collie en grotendeels van onbekende afkomst. Het was een stevig gebouwd dier met een dichte vacht en een brede kop. Zijn komst uit het asiel was aanleiding geweest voor een van de zeldzame ruzies tussen Jane en Enzo, die een aantal dagen had geduurd, totdat Jane door louter halsstarrigheid haar zin had gekregen.

‘Zijn we net uit de kinderen, en dan wil je een hond? Het is gewoon een blok aan ons been, terwijl we nu kunnen doen wat we willen, wanneer we maar willen,’ had Enzo aangevoerd. ‘Waarom zadel je jezelf weer op met iets om voor te zorgen?’

Omdat ik daar goed in ben, dacht Jane, en omdat de vrouw van het asiel had verteld dat Chipper een mishandelde hond was, die ze hadden gered toen hij vastgebonden aan een boodschappenwagentje in de rivier was aangetroffen. Hij moest een rustig tehuis krijgen zonder andere huisdieren of jonge kinderen, waar hij zijn vertrouwen in de mensheid zou kunnen herwinnen. Jane zag een diepe droefheid in zijn zachtmoedige, verbaasde ogen en besloot hem in huis te nemen. Dat was drie jaar geleden, en nu

moest zelfs Enzo toegeven dat het een heel fijne hond was, gehoorzaam, trouw en lief, en een prima waakhond. Jane had gezegd dat ze niet meer bang was als ze alleen thuis was. Dat was een punt van overweging geworden in een buurt als die van hen, in een welvarende buitenwijk van een provinciestadje in Staffordshire waar armoede en drugsgebruik veel voorkwamen.

Ze deed de achterdeur van het slot om Chipper in de tuin te laten en werd begroet door een koude windvlaag, die haar rok om haar benen wikkelde en de geur meebracht van natte bladeren, nat gras en natte aarde. Haastig sloeg ze de deur achter de hond dicht, pakte de ontbijtspullen en dacht na over de dag die voor haar lag.

Jane werkte al tien jaar vier ochtenden in de week als rechterhand van een geridderde popster op leeftijd in zijn landhuis waar ze globaal gesproken zijn zaken regelde en zijn vakantiefonds voor gehandicapte kinderen beheerde. Sir Tommy leefde vooral voort in de herinnering, door zijn extravagante gedrag in de jaren zestig en zeventig, en in het bijzonder door zijn persoonlijke missie om een groot deel van het nationale product van Colombia tot zich te nemen. Tegenwoordig werd zijn hippiehaar steeds dunner en droeg hij nog steeds zijn kenmerkende, opvallende kleren, de nauwsluitende broek die nu benadrukte hoe dun zijn benen waren. En dan was er nog zijn beroemde manier van lopen, die zo langzamerhand niet meer uitdagend was maar er eerder uitzag alsof hij artritis had. Sterker nog, Enzo had hem ingefluisterd dat hij een ideale klant was voor een kijkoperatie aan zijn knie, waarvoor Enzo baanbrekend werk had verricht.

Sir Tommy was inmiddels niet alleen de vader van zes kinderen, maar ook al drie keer grootvader, en hij had een nieuwe, aristocratische jonge vrouw, de dochter van een verarmde Ierse graaf. Jagen was zijn nieuwe hobby, en zijn vrouw was mede-eigenaar van een fraaie meute Derbyshire jachthonden. Enzo

vond het vermakelijk dat dit icoon van de anarchistische jeugd nu was veranderd in een aanhanger van een plattelandslobbyclub als de Countryside Alliance. Ze waren allemaal hetzelfde, de mensen die de flowerpower overleefd hadden, die erin geslaagd waren met goedgevulde zakken en rechtse neigingen te verrijzen uit een poel van drugs en ontbinding. Kijk maar naar Tash en Denby, zei hij dan, verwijzend naar Janes zus en haar man, die in de jaren zestig overtuigde hippies waren geweest, maar zich nu behaaglijk hadden teruggetrokken in hun huis op het platteland, knobbelige biologische groenten kweekten en hun kudde schapen van een zeldzaam ras hoedden als een paar moderne Marie Antoinettes. Ze waren dik bevriend met sir Tommy sinds hun tijd in de ashram in India, en het was aan hen te danken dat Jane haar baantje bij hem had gekregen.

Het was heerlijk rustig in de keuken, en terwijl Jane koffie zette en de krant uit de gang haalde, dacht ze eraan hoezeer ze zich op deze drie dagen had verheugd, de dagen dat Enzo van huis was om op een medisch congres in München een lezing te houden over het plaatsen van heupprotheses. Zijn afwezigheid was een soort vakantie voor Jane, waarin ze precies kon doen waar ze zin in had, kon eten op ieder uur dat zij dat wilde; ze kon om acht uur naar bed gaan met een broodje en een glas wijn als ze daar trek in had. Ze keek even op de keukenklok terwijl ze ging zitten met haar kop koffie, in het prettige vooruitzicht als eerste de krant open te slaan, en ze dacht dat hij ieder moment kon bellen, zoals hij dagelijks deed. In zijn stem zou de eenzaamheid van een treurig ontbijtbuffet doorklinken, en van de lange lege gang terug naar het isolement van een hotelkamer.

Ze voelde zich er altijd schuldig over dat ze het prettig vond dat hij weg was en deed haar best hem ervan te overtuigen dat ze hem miste, wat ze inderdaad ook deed, maar dan in positieve zin. Het is niet noodzakelijkerwijs slecht om te genieten van iemands kort-